

مراجع

- 8 F. van Leeuwen et al., *The HIPPARCOS mission: photometric data*, A & A **323** (61) (1997).
- 9 A.G.A. Brown et al., *Gaia Data Release 2*, A & A **616** (A1) (2018), DOI: 10.1051/0004-6361/201833051.
- 10 Gordon Walker et al., *The MOST Asteroseismology Mission: Ultraprecise Photometry from Space*, PASP **115** (1023) (2003), DOI: 10.1086/377358.
- 11 M. Auvergne et al., *The CoRoT satellite in flight: description and performance*, A & A **506** (411) (2009), DOI: 10.1051/0004-6361/200810860.
- 12 William J. Borucki et al., *Kepler Planet-Detection Mission: Introduction and First Results*, Science **327** (977) (2010), 977-980, DOI: 10.1126/science.1185402.
- 13 Goerge R. Ricker, *The Transiting Exoplanet Survey Satellite Mission*, AAVSO **42** (1) (2014), 234.
- 14 C. Broeg et al., *CHEOPS: A transit photometry mission for ESA's small mission programme*, EPJ Web of Conferences **47** (03005) (2013), DOI: 10.1051/epjconf/20134703005.
- 1 Peter Schneider, *Extragalactic Astronomy and Cosmology: An Introduction*, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2015, DOI: 10.1007/978-3-642-54083-7.
- 2 Peter Adamson, *Philosophy in the Islamic World: A History of Philosophy Without Any Gaps*, Oxford University Press, 2016.
- 3 Henry C. King, *The History of Telescope*, Dover Publications, 2003.
- 4 René Racine, *The Historical Growth of Telescope Aperture*, PASP **116** (77) (2004), DOI: 10.1086/380955.
- 5 Edwin P. Hubble, *Extragalactic nebulae*, Astrophysical Journal **64** (1926), 321-369, DOI: 10.1086/143018.
- 6 Sang Chul Kim, *Paper Productivity of Ground-based Large Optical Telescopes from 2000 to 2009*, PASA **28** (3) (2011), 249-260, DOI: 10.1071/AS11011.
- 7 Iva Laginja et al., *James Webb Space Telescope Optical Simulation Testbed: Segmented Mirror Phase Retrieval Testing*, American Astronomical Society **231** (2018), id. 355.53.

گزیده‌ای از واژه‌های مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی در زمینه نجوم

فرهنگستان زبان و ادب فارسی تاکنون بالغ بر ۸۷۰ واژه نجومی را به تصویب رسانده که در اینجا گزیده‌ای از آنها را که پرکاربردترند (به انتخاب دکتر آرش دانش از پژوهشکده نجوم) ملاحظه می‌کنید.

aberration of star light	آبیراهی نور ستاره	دستگاه مختصات سمتی ارتقایی	anomalistic year	سال انحرافی
absolute magnitude	قدر مطلق	alt-az coordinates 2	antapex→solar antapex	اوچ اختری
accretion disk	قرص برافزایشی	مختصات سمتی ارتقایی	aphelion	اوچ خورشیدی
acronical rising	طلع مقابله‌ای	امراة‌المسلسله	apoentre	اوچ مرکزی
active galactic nucleus	هسته فعال کهکشانی	angular diameter	apogee	اوچ زمینی
almanac	سالنامه نجومی	angular resolution	apparent diameter	قطر ظاهري
alt-az coordinates 1		angular separation	apparent magnitude	قدر ظاهري
		annual aberration	آبیراهی سالانه	
		annular eclipse	خورگرفت حلقوي	

روز خورشیدی ظاهري	apparent solar time	دستگاه مختصات سماوي	Gemini, Gem, Twins
زمان خورشیدی ظاهري		مختصات سماوي 2	geocentric parallax→diurnal parallax
apse→apsis		استوای آسمان	geomagnetic storm→magnetic storm
apse line→apsidal line		قیفاووس	اختفای خراشان
apsidal line, line of apsides, apse line	خط اوج و حضيض	فامسپهر	طلوع مقارنهای
apsidal motion	حرکت اوج و حضيض	دور قطبی	هeliocentric coordinate system,
apsis, apse	اوج یا حضيض	روز رسمی	heliocentric coordinates 1
Aries, Ari, Ram	حمل, قوچ, بره	زمان رسمی	دستگاه مختصات خورشیدمرکز،
asterism	صورتواره فلكی	سال رسمی, calendar year	دستگاه مختصات خورمرکز
asteroid	سیارک	خوشة کهکشانی	heliocentric coordinates 2
astration	اخترش	collapsar	مختصات خورشیدمرکز
astrobiology	اختریستشناسی	colour-magnitude relation,	طول خورشیدمرکز
astrobleme	اختر داغ	CM relation,	heliographic coordinate system,
astrochemistry	اخترشیمی	colour-luminosity relation	heliographic coordinates
astrodynamics		رابطه قدررنگ	دستگاه مختصات خورنگاشتی،
	اخترپویاشناسی, اختردینامیک	ستاره دنبالهدار, دنبالهدار	دستگاه مختصات خورنگاشتی
astrograph	اخترنگار	constellatin	دستگاه مختصات افقی
astrolabe	اسطرلاب	صورت فلكی	Horologium, Hor, Pendulum Clock
astrometry	اخترسنجی	coordinated universal time	ساعت
astronavigation	اخترناویری	ساعت هماهنگ جهانی	
astronomical table	زیج	corona	زاویه ساعتی
astronomical unit	واحد نجومی	تاج	دایرة ساعتی
astrophysics	اخترفیزیک	بارش پرتو کیهانی	دوتایی برهم کنشی
aurora	شفق قطبی	کهکشان قرص گون	محیط میان ستاره ای
autumnal equinox	اعتدال پاییزی	diurnal motion	گاز میان ستاره ای
azimuth	سمت	diurnal parallax, geocentric parallax	کهکشان نامنظم
barred spiral galaxy		اختلاف منظر روزانه	سطح نشین
	کهکشان مارپیچی-میله ای	double star	سال کبیسه
barycentric coordinates		ستاره دوگانه	کهکشان عدس گون
مختصات مرکز جرمی		dwarf galaxy	آودگی نوری
barycentric dynamical time		eclipsing year	تاریکی لبه
زمان دینامیکی مرکز جرمی		eclipsing binary, eclipsing variable	قدر حدی
binary star	ستاره دوتایی	دوتایی گرفتی	Line of apsides→apsidal line
blue giant	غول آبی	eclipsing variable→ eclipsing binary	خسوف
bolide	آتش گوی		lunar eclipse
bolometric magnitude	قدر تام		سال قمری
Bull→Taurus		flare	Magellanic Clouds
calendar year→civil year		بدر	آبرهای مازلان
Capricornus, Cap, Sea Goat		galactic disk	magnetic storm, geomagnetic storm
جَدْيٌ، بِزْغَالَه		galactic plane	
Cassiopeia, Cas	ذات الکرسی	galaxy	
celestial coordinate system,		Galaxy→Milky Way Galaxy	
celestial coorniates 1		کهکشان راه شیری	

magnitude	قدر	principal meridian	نصفالنهار مبدأ
mean noon	ظهر متوسط	protoplanetary nebula 1	spherical coordinates 2,
mean solar day	روز خورشیدی متوسط	protoplanetary nebula 2	spherical polar coordinates 2
mean solar time	زمان خورشیدی متوسط	پیشسحابی سیاره‌نما	مختصات کروی
meteor	شهاب	سحابی پیشسیاره	کهکشان مارپیچی
meteor shower	بارش شهاب	تربيع	تکشہاب
meteorite	شهاب‌سنگ	آخروش	نصفالنهار معیار
meteoritic crater, crater	دهانه برخوردی	Ram→Aries	ستاره معیار
meteoroid	شهاب‌واره	red giant	اُبُر ستاره‌ای
Milk Way Galaxy, Galaxy	کهکشان راه شیری	غول سرخ	خوشه ستاره‌ای
molecular cloud	آبر مولکولی	redshift-magnitude relation	چگالی ستاره‌ای
Moon	ماه	رابطه قدر-انتقال به سرخ	ستاره‌زایی
natural satellite, satellite	قمر	relay lens→transfer lense	آهنگ ستاره‌زایی
nebula	سحابی	right ascension	جریان ستاره‌ای
nebular line	خط سحابی	rover	اخترلرزه
nebular redshift	انتقال به سرخ سحابی	satellite→natural satellite	لکه ستاره‌ای
nova, N	نوادر	sea Goat→Capricornus	جمع ستاره‌ای
occultation	اختفا	semidetached binary	stellar atmosphere
open cluster, galactic cluster	خوشه باز	Serpent Bearer→Ophiuchus	stellar evolution
Ophiuchus, Oph, Serpent Bearer	حوّا	Sextant→Sextans	تحول ستاره، تحول ستارگان
Orion, Ori	جبار	Sextans, Sex, Sextant	باد ستاره‌ای، اخترباد
parallactic ellipse	بیضی اختلافمنظر	shell burning	انقلاب تابستانی
parallax	اختلافمنظر	sidereal day	ساعت آفتابی
peculiar motion	حرکت خاص	sidereal month	آبرغول
Pendulum clock→ Horologium		sidereal period	آبرنواخت
perigee	حضیض زمینی، حضیض	sidereal year	دوره هلالی
perihelion	حضیض خورشیدی، حضیض	skyglow	ثور
Perseus, Per	برساوش	solar activity	topocentric coordinate system,
phases of the Moon	اهله ماه	solar antapex, antapex	topocentric coordinates 1
Pisces, Psc, Fishes	حوت	پادآماج خورشیدی	دستگاه مختصات ناظرمرکز
planetographic coordinate system,		solar constant	topocentric coordinates 2
planetographic coordinates		solar eclipse	مختصات ناظرمرکز
	دستگاه مختصات سیاره‌نگاشتی	solar parallax	عدسی انتقال
planetography	سیاره‌نگاری	solar system	سال اعتدالی
postnova	پس‌نوادر	solar time	Twins→Gemini
precession	حرکت تقدمی	solar wind	universal time,
precession of equinoxes	تقديم اعتدالين	solar year	ساعت جهانی
prenova	پیش‌نوادر	solstices	اعتدال بهاری
prime Meridian	نصفالنهار مينا	spectroheliogram	انقلاب زمستانی
primeval nebula	سحابی اولیه	spectroheligraph	سمت الرأس